

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (134)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

20-28/2/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. 'Εξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομμότολις) *Αγ. η. Χαροφάνης Αθ.*
(παλαιότερον ὄνομα *Σκρουμπαζιάν*); 'Επαρχίας *Αρμ.*.....
Νομοῦ *Αρμ.*.....
2. 'Ονοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Νικολάου*
Σταύρου..... ἐπάγγελμα *Διμ. 129*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Αθηνῶν* *Αρμ.*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *5 ἐτ.*.....
3. 'Απὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Νικολάου* *Αρμ.*.....
.....
ἡλικία *64 ἐτ.* γραμματικαὶ γνώσεις *Α' Ἀγγλ. γλ.*
.....
τόπος καταγωγῆς *Αθηνῶν*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΡΙΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; *Ολίγα ἰδιοκτησίαν διὰ βοσκήν, αἱ δὲ ἐξόχοι παρὰ διὰ βοσκήν ποιμνίων...*
'Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; *Οχι*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἑλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Αὐτὸν ἐξαρτίας ἰδιοκτήτην.....
- 3) 'Ο πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; *Διενεμήθη π.κ. πατρὸς καὶ ἀν. κατὰ τὸν γάμον π.κ. π.κ. καὶ π.κ. κατὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ δι' ἐκείνους.*

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Οἱ κάτοικοι εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζονται ἐπαχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

Δεν μετέβαιναν δι' ἐργασίαν.

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Με... *ζωϊκὴν κόπρον*

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;

Μέτα ἀπὸ το 1946

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

Μέτα ἀπὸ το 1946

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

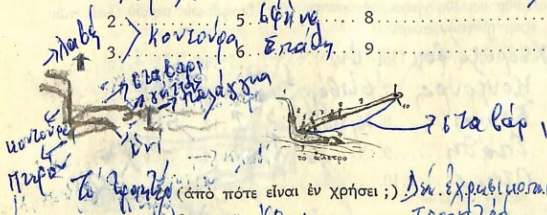
Χρησιμοποιεῖται μονόφτερο καὶ δίφτερο ἄροτρον. Τὰ μονόφτερα εἰς τὰ ἰδιόκτητα καὶ εἰς διέξωρα εἰς τὰς ἀγροτείας. Τὰ δίφτερα ἢ προμηθεύονται ἀπὸ τῶν ἀγροτικῶν ἐργασιῶν. ἢ ἀπὸ τῶν ἐμπορίων. ①

Παραθεῖσθε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκαστοῦ τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. *Χειρὸς ἄρθε* 4. *Μορβινίω* 17 10. *Κίτρι*

2. *Κονιόρα* 5. *Ἐξήνη* 8

3. *Ἐκείνη* 6. *Ἐκείνη* 9

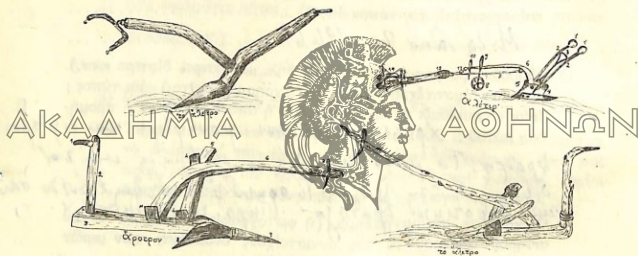
3) Μηχανὴ θερισμοῦ

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... ^{9'} *οχ'*.....

5) Μηχανή ἀλωνισμού... *τοχ'*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον... *Ε. ρ. 1. 6. μέντη... 2. 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*
μα. το. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *Χειροζάλα*... 6. *ἐν'*... 11. *⊕*
2. *Κοιταῖρα*... 7. *βλαβέρ*... 12. *⊕*
3. *ὄψινος*... 8. *κρεμ*... 13. *7.7*
4. *ἐπιδόση*... 9. *2.6*... 14. *1.8*
5. *Πετρα*... 10. *2.6*... 15. *1.8*

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι ἔχει καὶ εἶναι μιᾶς μορφῆς.....

ὕνι

ὕνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

χειρὶ

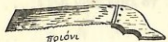
κατασκευῇ

σπάθη

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

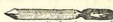
Σκεπάρι, πριόνι, σκεπάρι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι.....

πριόνι

ἀρίδι

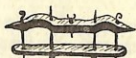

ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Πρ.ν. τῶν 1920... βόες... Νῦν ἵπποι, ἡμίονοι καὶ ὄνοι δέ.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *ἔχ. ὄν. ἡμ. ὄν. καὶ χρῆσιμόναι -*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἢ τὸ (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *οὐκ εἶναι, ἐν οἱ μὲν*
Βεβαίως.

Ὁ γός αὐτοῦ εἰδερῆναι ἀλλήτερι καὶ ἀπο τοῦδε καρο.

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευῆες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

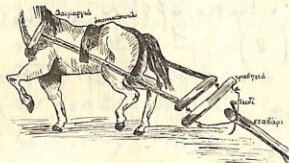
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *→ ζευῆς → λοῦρα → πιζεύλια*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *οὐκ εἶναι*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζῶου ;

Πῶς γίνεται ἡ ζευῆσις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνθέσια εἰς τὸν τόπον σας ὥργωνε καὶ ἀρτεῖται ἄνθρωπος

(ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ)

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον, (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ὁ ζευχόμενος βοῦς πρῶτος τῶν

ζευγῶν ἐξέρχεται καὶ ζεύεται τὸν ἄλλο βοῦν καὶ μετὰ ἐν-
 ῥύει τὸν ἀγρὸν καὶ ἀρτεῖται.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. ὁ ζευχόμενος
βοῦς ἐξέρχεται καὶ ζεύεται τὸν ἄλλο βοῦν καὶ μετὰ ἐν-
 ῥύει τὸν ἀγρὸν καὶ ἀρτεῖται.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα; με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα, ἢ φωτογραφία).

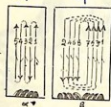
ὁ γεωργὸς ἐξέρχεται καὶ ζεύεται τὸν ἄλλο βοῦν καὶ μετὰ ἐν-
 ῥύει τὸν ἀγρὸν καὶ ἀρτεῖται.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίαις) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

Με τὴν γεωμετρικὴν ἀρροτὴν ἐγίνετο καὶ γίνεται κατ'εὐθείαν γραμμὴν (α).

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Με τὴν περιφερειακὴν ἀρροτὴν γίνεται περιφερειακῶς (β)

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἄκαμην) εἰς λωρίδας (ἡλ. σπορὰς ἢ ὀργὰς, ὑτάμιες) σιασιές, μεσθράδες κ.λ.π.); Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα ἐγίνετο ἐν λωρίδα καὶ γίνεται κατὰ ἀντιστοιχίαν μετὰ τὴν χερσὶν τοῦ ἄνθρωπου ἐν περιλάσει.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μετὰ αὐλακίαν; Ἡ χωρὶς ἐχωρίζετο μετὰ αὐλακίαν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; Ἡ σπορὰ γίνεται μετὰ σκαπάνην καὶ γίνεται μετὰ ἀροτροῦ.

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάφορις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὄνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

καὶ γίνεται μετὰ ἀροτροῦ καὶ γίνεται μετὰ ὄνι καὶ γίνεται μετὰ ἀροτροῦ καὶ γίνεται μετὰ ὄνι καὶ γίνεται μετὰ ἀροτροῦ καὶ γίνεται μετὰ ὄνι.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *ἔχουμεν τὴν ἰστίαν, χρυσοῦν, μετὰ τὴν διαγορὰν, οὐδὲ τὴν ὀσπρὰν, βοξέομεν καὶ σπέρνουμεν καὶ ὅχι ἄλλα.*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς:

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

*Ὀργώματα ἐγίνοντο ἢ γίνονται ἐνθ. καὶ δύν. τὸ Μάρ-
τιον διὰ τὸν ἀρροσισμόν. τὸ βίβαρι σπέρνεται ἀπὸ
εἰς εἰς ἐν ὀκτωβρίῳ. τὰ ὀργώματα γίνονται
ἄρσιν, καὶ διβόλισμα.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*Διὰ τὸ φύτευμα γίνεται διὰ τὴν ἀπρίλιον καὶ
μαρτίον φέρουσαν τὰ ἄλλα.*

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Δύ. ἔτη καὶ ἐνθ. περίοδος.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.), καὶ κατὰ
ποῖαν ἐποχὴν; *Μάρτιον, ἀπρίλιον, ὀκτωβρίον, χειμῶνα, ἐνθ.
καὶ δύν. ὀργώματα καὶ διὰ τὸ φύτευμα δύν. τὸ ἀπρίλιον.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.

π.χ. τὸ **δισάκι**: εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *καὶ τὸ ζρουνέρι.*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Καθαρίζεται ἡ
καρδιά καὶ ἡ συνείδησις διὰ τὴν χάριν τοῦ
ἀγαθοῦ. ἔχει ἡμεῖς ἄλλο ἄνθρωπον τὸν βουκέντρον
καὶ ἡμεῖς ἄλλο ἄνθρωπον τὸν βουκέντρον
ἡμεῖς ἄλλο ἄνθρωπον.

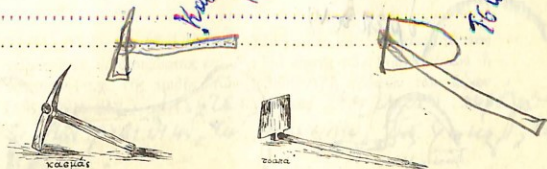
6.6 ар. 16 му

ΗΜΙΑ ΑΘΗΝΑΙ

— 10 —

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὀργωма καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Βοηθοὺν τὸν ζευγολάτην... μπαίλας ἢ παυλός...

Εργασίαι... βαρδίζετ' ἢ τρέμω, κωδάρισον ἢ...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὅσπρων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους...

Εἰς τὴν γροχὴν καὶ... καμάρ... τσάπα... ὅσπρος... ἢ τὸ χυράφισ καὶ... ὁ σφρα...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σπόν, τριφύλλι κ.ἄ. ... χυράφισ...

Εἰς τὴν γροχὴν καὶ... καμάρ... τσάπα... ὅσπρος... ἢ τὸ χυράφισ καὶ... ὁ σφρα...

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων... ἐσπέρνοντο ἢ ἐρυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

Πρὶν... ἢ 1920... ἐσπέρνοντο... καμάρ... τσάπα... ὅσπρος... ἢ τὸ χυράφισ καὶ... ὁ σφρα...

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερίσμοῦ.

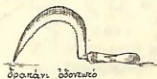
- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ..

με' δρεπάνι!

δρεπάνι

δρεπάνι οδοντωτό

δρεπάνι με κόψη

Ἐὰν ᾦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τρῶφην τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). πρὶν τοῦ

1920 με δρεπάνι, κόψη με κόβει!

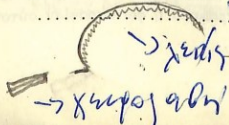

κόσσα

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ οδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Η λεπίς ἦτο καὶ εἶναι... οδοντωτή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

χέλις

→ χειρολαβή

- 5) Ποιος κατασκεύαζεν αὐτὰ τὰ θερσιτικά ἐργαλεῖα; (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ἄ.) *Πρωτῶν 1920... αἱ χιρτοὶ... (εἰς δροσισμὸν)*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *Δευτέρια*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ προϊόν ; ... *θερίζον... ὄν-
τες καὶ γυναῖκες... καὶ ἄλλοι...
ἐκ τῶν χωρῶν θερίζαι... ἢ ὑπάρχον
οὐκ ἐπιδόχον*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπαςιν (θῆλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ... *Τί ποτε φ.λ.
εὐτα*

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομά-
 δος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; ... *ἔδιδετο*
καὶ δίδεται προσοχή καὶ ἀρχίζει ὁ
θερισμὸς καὶ τρίζων καὶ παρακένος

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά
 τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *κατὰ τὸν θερισμὸν*
ὄχι

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν,
 ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν
 τοὺς στάχυν ποῦ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερί-
 ζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας
 στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν
 εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
 ἔθιμον. *ὡς ὑπάρχει τὸ ποῦ ὁ σταυρὸς*
ὡς ὁ σταυρὸς ὡς ὁ σταυρὸς

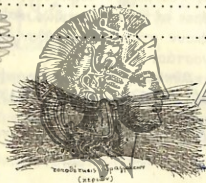
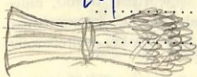
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων
 σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέ-
 ρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς
 ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... *πρὸς ἥλιον*
ὡς μετὰ τὸν θερισμὸν ὡς μετὰ τὸν θερισμὸν
ὡς μετὰ τὸν θερισμὸν ὡς μετὰ τὸν θερισμὸν

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸν σταχὺ ἔδενε ὁ ἴδιος ὁ ἀγρὸς
 μὲ δένοντα, μὲτὰ ἰδίᾳ τῶν σταχυῶν
 (ἡ-5 μαρμ.)

Δεμάτι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὀρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Τὰ δεμάτια ἀφίνοιο ἐκ τῶν ἰδίων θέσεων
 ἀπὸ πέντε μὲτὰ σταχυῶν πρὸς τὰ φθιν
 Μετὰ συνεκεντρώνοντο ἐν καὶ ἡ-
 νειοι ἐκ ἀφίνοιο

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς; *Ἀπρὶς 1920.*
Ἡ σπορά γίνεται ἐν πρὶν 20
Μάρτιου.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν.....

Με σκαπάνην.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις, καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Ἐργαζομένη ποί-
 οῦντα πρὶν 20 1920 ἐξ ἐξοχῆς καὶ
 μέντοι ἐλέχθη ἀφ' αὐτοῦ, ἄλλοις ξηρὰ χόρτα
 εἰσὶν ὡσανίη, τριφύλλι. Ἡ κοπή ἐγένετο
 μὲ τὴν δρεπάνην. Ἐν τῷ καιρῷ ξηραίνοντες καὶ ἐν-
 τὸν τοῦ χρόνου με τριφύλλου.*
- 2) Πότε ἐθερίετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον εργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). *τὸν τοῦ χρόνου με τριφύλλου.*
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Συνεκεντρώνοντο εἰς δεμάτια εἰς τὸ
πλ. εἰς τὸ χωράφι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς χωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ...

ν.ε. εἰς τὴν κλινὴν μὴ πρὸς
ἐξωχόν, ἀλλ' εἰς μέσην.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον ἄσας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἔχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ...

Βεβαίως, εἰς
τὸν ἀγρὸν, ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ
ἐγένετο μόνον εἰς τὸ ἀγρὸν, ἀνέκαθεν.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τῷ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

Προέχον μόνον τὸ μέγ. πλ.
καὶ ὄχι ἄλλο, πρὸς τὴν θέσιν, εἰς τὴν
ἐξωχὴν.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ ἀλώνι... δύναται καὶ ἀνήκει εἰς μίαν οἰ-
κογένειαν, δύναται καὶ ἀνήκει καὶ εἰς περι-
σοτέρας. Ὅταν εἰς γένος μὴ ᾖ καὶ βέλους.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεῖται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ... Ἀρχίζει

ἐκ τῆς 25ης ἡμέρας καὶ λήγει τὸ 28ον
ἢ 29ον ἡμέρας.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίσμα ἢ φωτογραφίαν, αὐτοῦ)

Τὸ ἀλώνι εἰς τὸ 28ον ἡμέρας

πετράλωνο ἐκ τῆς 25ης ἡμέρας

χωματάλωνο

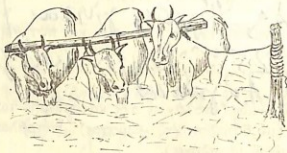
- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστοῦ ἐτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ; ... τὸ χωματάλωνο καθαρίζεται καὶ

ἐπαλείφεται μὲ δάπεδον μὲ πηλὸν ἐκ κα-
πρῶν βοῶν.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... 27ης ἡμέρας

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.
Στοιβάματα, 2η Δεκέμβριος πρὸς τὴν ἀδελφότητά μου
(ἐξ Αἰγίου) καὶ 2η ἐκκλησία, ἡμερᾶς 2ας θανάτου.

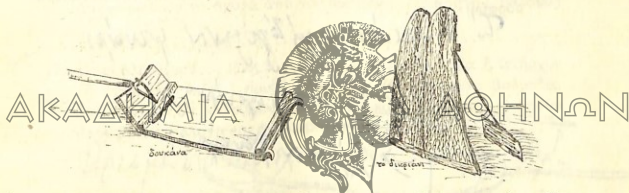

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερόμενων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νίου ἡλίανος στῦλος, ὕψους δυοῦ ματρῶν (καλούμενος στηγερὰς, στρούλουρας, δουκάκη, βουκάκη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καί οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

ἵππων δὲ καὶ κατὰ πᾶσιν ἐκείνοις ἐπὶ
 ἀνθρώποις ἵππων ἀντὶ τοῦτο ἐκείνων
 τοῦ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἐπὶ τῶν
 ἐκείνων δὲ καὶ ἐκείνων τοῦ ἐπὶ τῶν
 ἀνθρώπων ἐκείνων τοῦ ἐπὶ τῶν
 ἀνθρώπων ἐκείνων τοῦ ἐπὶ τῶν

- 20 —

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνατισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωναριστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτάται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωναισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχυῶν τούτων;

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην;

Ο ἀλωνισμὸς ἀρχίζει τὴν 10^{ην} περὶ τὴν
ἐξ. πρὶν 2^{ην} ἀποβροχὴν γίνωνται.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ δικούλι καὶ δουκράνι γινώσκω

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

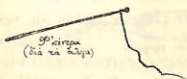
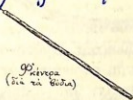
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν; ... Βεβαίως

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) ...

Χρησιμοποιεῖται βέργα καὶ μακρὴ
ράβδος.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης, κλπ. ἠλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ...

ἡ ἐργασία ἐντὸς ἀπλώματος -
 ἑκατὸν δεκάτα ἐντὸς ἀπλώματος - τὴν ἡμέραν
 ἑκατὸν δεκάτα μόνον ἐντὸς ἀπλώματος

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ τοῦ ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνασταὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ ζῶον ἢ ἄλογα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ὑπάρχει καὶ ἡ ἀποχρῆσις τοῦ μέσου τοῦ κοπάνου -
 ἐντὸς ἀπλώματος μετὰ χονδρὸν ξύλον ἢ ἄλλο ὅτι δὲ

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

κατεσκευάζετο ἀπὸ πικραλίου ξύλου
 αὐτὸς ὁ κόπανος ἔσπευτο - 4, 20 - ἔχοντες ἐξο-
 χύματα

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)...

*καὶ εἰς τὴν αὐλήν...
ὁ φάρμακον, τὸ εἰς τὸν...*

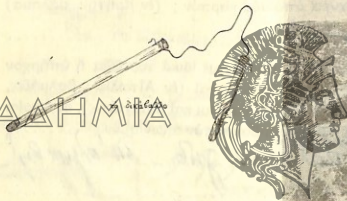
κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπύλον διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ὧρου δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;...

*Μόνον ἐπὶ τῶν μεγάλων
οἰκογενειῶν...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ κάρπου ἢ

παράδειγματος σχέδια γραφικά ή φωτογραφίες,
Οι βελτιώσεις στον σχεδιασμό, 62α, 128, 2α, 70
είναι, 'Εκδομένη για 20 γράμ. 6, 2α, 6, 85, 62α-
128α.

- [illegible]

- 23) Πότε το πρώτον έγινε χρήση αλυσιοτικής μηχανής εις τον τόπον υός.
Ποίος την έπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταγρισμός κλπ.). (Παριγρά-
ψατε τον τρόπον λειτουργίας αυτής)
- Από Σημειώση επί της 2ης. Τμήμα 2. Α. Διχνοσμία
Ρυθμοί: 4η, 5η, 6η, 7η, 8η, 9η, 10η, 11η, 12η, 13η, 14η, 15η, 16η, 17η, 18η, 19η, 20η, 21η, 22η, 23η, 24η, 25η, 26η, 27η, 28η, 29η, 30η, 31η, 32η, 33η, 34η, 35η, 36η, 37η, 38η, 39η, 40η, 41η, 42η, 43η, 44η, 45η, 46η, 47η, 48η, 49η, 50η, 51η, 52η, 53η, 54η, 55η, 56η, 57η, 58η, 59η, 60η, 61η, 62η, 63η, 64η, 65η, 66η, 67η, 68η, 69η, 70η, 71η, 72η, 73η, 74η, 75η, 76η, 77η, 78η, 79η, 80η, 81η, 82η, 83η, 84η, 85η, 86η, 87η, 88η, 89η, 90η, 91η, 92η, 93η, 94η, 95η, 96η, 97η, 98η, 99η, 100η, 101η, 102η, 103η, 104η, 105η, 106η, 107η, 108η, 109η, 110η, 111η, 112η, 113η, 114η, 115η, 116η, 117η, 118η, 119η, 120η, 121η, 122η, 123η, 124η, 125η, 126η, 127η, 128η, 129η, 130η, 131η, 132η, 133η, 134η, 135η, 136η, 137η, 138η, 139η, 140η, 141η, 142η, 143η, 144η, 145η, 146η, 147η, 148η, 149η, 150η, 151η, 152η, 153η, 154η, 155η, 156η, 157η, 158η, 159η, 160η, 161η, 162η, 163η, 164η, 165η, 166η, 167η, 168η, 169η, 170η, 171η, 172η, 173η, 174η, 175η, 176η, 177η, 178η, 179η, 180η, 181η, 182η, 183η, 184η, 185η, 186η, 187η, 188η, 189η, 190η, 191η, 192η, 193η, 194η, 195η, 196η, 197η, 198η, 199η, 200η, 201η, 202η, 203η, 204η, 205η, 206η, 207η, 208η, 209η, 210η, 211η, 212η, 213η, 214η, 215η, 216η, 217η, 218η, 219η, 220η, 221η, 222η, 223η, 224η, 225η, 226η, 227η, 228η, 229η, 230η, 231η, 232η, 233η, 234η, 235η, 236η, 237η, 238η, 239η, 240η, 241η, 242η, 243η, 244η, 245η, 246η, 247η, 248η, 249η, 250η, 251η, 252η, 253η, 254η, 255η, 256η, 257η, 258η, 259η, 260η, 261η, 262η, 263η, 264η, 265η, 266η, 267η, 268η, 269η, 270η, 271η, 272η, 273η, 274η, 275η, 276η, 277η, 278η, 279η, 280η, 281η, 282η, 283η, 284η, 285η, 286η, 287η, 288η, 289η, 290η, 291η, 292η, 293η, 294η, 295η, 296η, 297η, 298η, 299η, 300η, 301η, 302η, 303η, 304η, 305η, 306η, 307η, 308η, 309η, 310η, 311η, 312η, 313η, 314η, 315η, 316η, 317η, 318η, 319η, 320η, 321η, 322η, 323η, 324η, 325η, 326η, 327η, 328η, 329η, 330η, 331η, 332η, 333η, 334η, 335η, 336η, 337η, 338η, 339η, 340η, 341η, 342η, 343η, 344η, 345η, 346η, 347η, 348η, 349η, 350η, 351η, 352η, 353η, 354η, 355η, 356η, 357η, 358η, 359η, 360η, 361η, 362η, 363η, 364η, 365η, 366η, 367η, 368η, 369η, 370η, 371η, 372η, 373η, 374η, 375η, 376η, 377η, 378η, 379η, 380η, 381η, 382η, 383η, 384η, 385η, 386η, 387η, 388η, 389η, 390η, 391η, 392η, 393η, 394η, 395η, 396η, 397η, 398η, 399η, 400η, 401η, 402η, 403η, 404η, 405η, 406η, 407η, 408η, 409η, 410η, 411η, 412η, 413η, 414η, 415η, 416η, 417η, 418η, 419η, 420η, 421η, 422η, 423η, 424η, 425η, 426η, 427η, 428η, 429η, 430η, 431η, 432η, 433η, 434η, 435η, 436η, 437η, 438η, 439η, 440η, 441η, 442η, 443η, 444η, 445η, 446η, 447η, 448η, 449η, 450η, 451η, 452η, 453η, 454η, 455η, 456η, 457η, 458η, 459η, 460η, 461η, 462η, 463η, 464η, 465η, 466η, 467η, 468η, 469η, 470η, 471η, 472η, 473η, 474η, 475η, 476η, 477η, 478η, 479η, 480η, 481η, 482η, 483η, 484η, 485η, 486η, 487η, 488η, 489η, 490η, 491η, 492η, 493η, 494η, 495η, 496η, 497η, 498η, 499η, 500η, 501η, 502η, 503η, 504η, 505η, 506η, 507η, 508η, 509η, 510η, 511η, 512η, 513η, 514η, 515η, 516η, 517η, 518η, 519η, 520η, 521η, 522η, 523η, 524η, 525η, 526η, 527η, 528η, 529η, 530η, 531η, 532η, 533η, 534η, 535η, 536η, 537η, 538η, 539η, 540η, 541η, 542η, 543η, 544η, 545η, 546η, 547η, 548η, 549η, 550η, 551η, 552η, 553η, 554η, 555η, 556η, 557η, 558η, 559η, 560η, 561η, 562η, 563η, 564η, 565η, 566η, 567η, 568η, 569η, 570η, 571η, 572η, 573η, 574η, 575η, 576η, 577η, 578η, 579η, 580η, 581η, 582η, 583η, 584η, 585η, 586η, 587η, 588η, 589η, 590η, 591η, 592η, 593η, 594η, 595η, 596η, 597η, 598η, 599η, 600η, 601η, 602η, 603η, 604η, 605η, 606η, 607η, 608η, 609η, 610η, 611η, 612η, 613η, 614η, 615η, 616η, 617η, 618η, 619η, 620η, 621η, 622η, 623η, 624η, 625η, 626η, 627η, 628η, 629η, 630η, 631η, 632η, 633η, 634η, 635η, 636η, 637η, 638η, 639η, 640η, 641η, 642η, 643η, 644η, 645η, 646η, 647η, 648η, 649η, 650η, 651η, 652η, 653η, 654η, 655η, 656η, 657η, 658η, 659η, 660η, 661η, 662η, 663η, 664η, 665η, 666η, 667η, 668η, 669η, 670η, 671η, 672η, 673η, 674η, 675η, 676η, 677η, 678η, 679η, 680η, 681η, 682η, 683

1) Πώς λέγονται οί αλωνισμένοι στάχυες, ετοίμασμένοι διά τὸ λίνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διά τὸ λίνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι), καὶ ποῖον, τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθῃμον τοῦτο

Ὁ ἄρχηγος ἐξέμελλει τὴν πόλιν ἔχει ὄχλημα
ἐξουθενεῖται

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρῆνάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.

Με διπριόαν καὶ γέφυρα φτυάρι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Λιχνῶς ἢ ἐπὶ τῷ πλεονεκτήσει ἐνέργει διὰ
ἐπαρχίαν ἐξουσίας λιχνιστῶν

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων ἐξουθενεῖται
μετὰ τὴν ἀλάστωσιν· ὁ ἀποχωρίζεται τὸ κάρ-
πον μετὰ τὴν ἀλάστωσιν

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Ἡ διαλογή τῶν καρπῶν ἀπὸ τὰ παρα-
μένοντα χονδρὰ τεμάχια γίνεται μετ' ἐκεί-
νης (βλ. εἰσαγωγή).

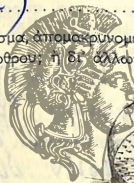
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

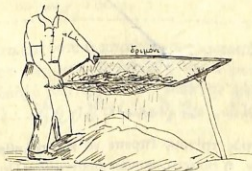
ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίον πάλαι δερμάτινον

κόβρος ἢ ἀριλόγος

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε, δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

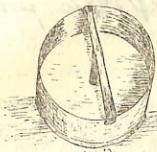
Ο καρπὸς ἐχέμεν τὴν εἰρησὶν καὶ
ἐν τῇ κορυφῇ ἐμπηγνύμεθα ἐν τῷ
κεντρικῷ τοῦ σωροῦ ἐν ἐργαλεῖον ἐν τῇ
κεντρικῇ τοῦ σωροῦ ἐν τῇ κορυφῇ
ἐν τῇ κορυφῇ ἐν τῇ κορυφῇ

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

ὁ δοκιμαζόμενος ἔρχεται ἐπὶ ἀμύλη, εἰς τὴν
ἐκείνην μετὰ ἑξῆς δοχείον, καὶ ἐξέρχεται.....

μεσοκοίλη

κούπελος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἐλκωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρον τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

ὁ παπαδιάτικο, τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
τὸ γυφτιάτικο, τὸ ἐλκωνιάτικο.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς)

ἀποθηκεύετο ἐν τῇ καὶ σὺν.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

Αποδιδέσθαι... εἰς τὸν
σταχυῶνα ἐν τῷ χωρίῳ

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοῦ καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Διαλογὴ τῶν καρπῶν ἐγίνετο μόνον
ἐκ τῶν σταχυῶνα

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορτικὰ, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἑκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ εἰκόμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

[Νικόλαος Ξανθόπουλος, δμκ/λγ.
Ἡ εὐχολογία ἰγνέτω ἀπὸ τῆς 10-28
φεβρουαρίου 1970]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

ΕΙΣ 2^{ην} Ταξιν
Νικητα Αρσενίου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

AKAΔHMIA

AOHNΩN

